

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår referanse: 20/01158-10
Arkivkode: 0
Saksbehandler: Trond Kalhagen_L
Deres referanse:
Dato: 09.03.2021

Innspill til smittevernveiledere for barnehage og skole

KS takker for muligheten til å komme med innspill til smittevernveiledere for barnehage og skole og har i det følgende kommentert punktvis på spørsmål stilt i referat fra møte 6.mars. Avslutningsvis vil vi også ta opp enkelte andre forhold knyttet til smittevern i barnehager og skoler.

- Hvilke justeringer er det behov for å gjøre i smittevernveilederne?
 - I kommuner med lavt smittetrykk fungerer de eksisterende veilederne godt, men i lys av nye virusvarianter med økt omfang av smitte i barnehager og skoler er det behov for noen justeringer.
 - Vi ser ikke behov for å innføre nye nivåer i smittevernveilederne, men det er nødvendig med et tydelig handlingsrom for å tilpasse driften innenfor de nåværende nivåene ut fra lokale forhold. Dette gjelder særlig på gult nivå. Med økt omfang av karantene og smitte ved mutert virus, vil det være mer krevende å opprettholde «ordinær» drift, også på gult nivå.
 - Det bør vurderes en egen veileder for videregående opplæring da de har flere utfordringer som ikke er gjeldende for grunnskole. Gjennomføring av programfag og elever og ansatte som bor i flere forskjellige kommuner er eksempler på dette.
 - Dersom det opprettholdes krav om gjennomføring av muntlig eksamen, må veiledningen oppdateres for gjennomføring av dette ved smitte eller karantene blant elever, ansatte og/eller sensorer.
 - Økte avstandskrav vil gjøre det mer krevende å opprettholde et fysisk tilbud i barnehage og skole, selv på rødt nivå. Se også innspill på spørsmål om bruk av flere lokaler.
 - Kommunene samarbeider godt med kommuneoverlegene. I dette samarbeidet finner man de beste løsningene ut fra den rådende situasjonen lokalt. Smittevernveilederne må ikke legges opp til at barnehage- og skoleledere skal ha smittevern faglig kompetanse.
 - Muterte virus gir behov for tydelig forklaring på smittefare mellom barn og unge og at råd tilpasses dette.
 - Ved mutert virus er det endringer i forståelsen av nærkontakter og dette må tas hensyn til i revidert veileder. Vi gjengir følgende informasjon fra en kommuneoverlege til skoleeier i en kommune:
 - «Nærkontakt-definisjon ved mutert virus må presiseres i revidert veileder:
 - Normalt regnes nærkontakt som innenfor 2 meter i mer enn 15 minutter, eller direkte berøring. Når det er snakk om mutert virus vil også prating o.l. på under 2 meter avstand i mer enn noen minutter kunne vurderes som sannsynlig smittsomt og kunne gi nærkontaktkarantene. (Avklart med FHI 6/2). For muterte, mer smittsomme virustyper skal vi altså definere nærkontakter mer skjønnsmessig og «oftere» enn

ellers. Enkel passering i gang med kun et «hei» er nok ikke nok, men direkte prating kan raskt føre til smitte.

- Vær særlig OBS der mange kan ha blitt eksponert, som fritidsaktiviteter i hall eller møtevirksomhet. Lav terskel for å sette i karantene og teste.
- Munnbindbruk vil redusere smittsomhet noe.»
- Ved overgang mellom nivåer, særlig fra gult til rødt, vil det ofte være behov for en dag med stengte barnehager og skoler eller fjernundervisning slik at nødvendige fysiske og organisatoriske/bemanningsmessige tilpasninger kan gjennomføres.
- Smitteverntiltak på skoleskyss bør vurderes parallelt med trafikklysmodellen for skole.
- Hvilke tiltak kan styrke etterlevelsen av smitteverntiltak, for eksempel støtte og veiledningsmateriell, deling av god praksis etc?
 - Vi har ikke generelt inntrykk av at det er manglende etterlevelse av smitteverntiltak i barnehager og skoler, men raske endringer, flere utbrudd og karantenesituasjoner som gir økt mangel på kvalifiserte ansatte vil kunne bidra til at dette blir mer utfordrende framover, samtidig som det er forventninger om et mest mulig ordinært tilbud.
 - Det er behov for støtte/veiledningsmateriell i korrekt bruk av munnbind dersom det innføres anbefaling/krav om dette. Opplæringsmateriell for ansatte og elever, og gjerne av en slik art at det også kan gjøres enkelt tilgjengelig for foreldre.
- Finnes det muligheter for å ta i bruk flere lokaler for å sikre mer tilstedeværelse på skolene ved rødt tiltaksnivå?
 - Det er store lokale variasjoner når det gjelder tilgang til og mulighet for å ta i bruk supplerende lokaler for å sikre mer tilstedeværelse på skolene ved rødt nivå. Slike løsninger er også avhengig av tilgjengelighet på kompetent personell for å kunne drive undervisning på flere lokasjoner.
 - Avstander og transportmuligheter for elever og lærere til andre lokaler uten bruk av offentlig transport vil også måtte vurderes lokalt.
 - Det må klargjøres hvilke krav som stilles til godkjenning av ekstra lokaler til barnehage- og skoledrift. Sikkerhet må kunne ivaretas, også med tanke på internettforbindelser for bruk av digitale løsninger i eksterne lokaler.
- Finnes det flere muligheter for alternerende oppmøtetid for elevene for å sikre mer tilstedeværelse på skolen ved rødt tiltaksnivå?
 - Kommunesektoren er opptatt av økt fleksibilitet og mulighet til å eventuelt alternere på grupper av elever som er på skolen/ barn i barnehagen. Dette er fleksibilitet vi lenge har argumentert for, også på gult nivå.
 - Kommunesektoren strekker seg så langt de kan for å sikre størst mulig grad av tilstedeværelse på rødt nivå. Lokale forhold som tilgang på personale, lokaler og skoleskyss kan være til hinder. Dette løses dessverre ikke gjennom veiledere.
 - Se også under andre innspill vedrørende utfordringer relatert til omfanget av tilbud til barn med foreldre i samfunnskritiske funksjoner.

Andre innspill:

KS mener det er nødvendig å gi unntak fra fag- og timefordelingen inneværende skoleår. De siste dagene og ukene viser at smitteomfanget øker i skolene. Det aktualiserer behovet for avvik fra fag- og timefordelingen til fordel for å kunne ha et så omfattende undervisningstilbud som mulig. Eksempel på behov for fleksibilitet på gult nivå og avvik fra fag- og timefordelingen:

«På en av skolene var nå omkring 25 % av de ansatte i karantene. Skolene settes ikke på rødt nivå fordi det ikke er «utbrudd», Men det er mange ansatte som må i karantene om følge av at lærere underviser eller har annen elevkontakt på tvers av klasser (faglærere/assistenter/spes.u). Det betyr at skolen fortsatt må gi tilbud på gult tiltaksnivå, men i en viss utstrekning som hjemmeskole. Rektoren på denne skolen ønsket seg heller ikke rødt nivå. Dette siden de har ikke ansatte til å dekke opp for mindre grupper/kohorter. Men de ønsker seg mulighet for avvik fra fag- og timefordelingen på gult nivå. Dette vil gjøre at i større grad kan opprettholde opplæring på

skolen, og færre elever og ansatte må ut i karantene ved utbrudd. Det vi i så fall være kortere dag på skolen, men med lærere og annet personell dedikert til enkeltklasser og enkelttrinn.»

Fylkeskommunene har i møte med statssekretær i Kunnskapsdepartementet bedt om at unntakene for fraværsgrensen som gjaldt våren 2020, innføres også for 2021. Det er stor bekymring rundt en stor økning i både «ikke vurdert» og karakteren 1 i videregående opplæring.

KS har i brev til Justis- og beredskapsdepartementet med kopi til Kunnskapsdepartementet bedt om at det vurderes endringer regelverket og veiledningen om tilbud i barnehage, skole og SFO til foreldre med kritiske samfunnsfunksjoner. Dette er viktig da omfanget av de som skal ha et fulltidstilbud i barnehage og skole er så høy mange steder, at det begrenser mulighetene til å gi fysiske tilbud til alle. Mange kommuner melder om 60-80 % av barn i barnehager som har krav på full åpningstid. Dette gjør det tilnærmet umulig å gjennomføre de krav som stilles til organisering for smittevern på rødt nivå. Økt omfang av karantene blant ansatte ved mutert virus, vil utfordre muligheten til å gi et fulltidstilbud til barn med foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner ytterligere og i tillegg opprettholde et begrenset tilbud til alle barn.

Barn som er i risikogrupper gir ressursmessige og faglige utfordringer:

- Foresatte som er veldig klare på at disse ikke en gang kan være i liten gruppe (kohort), men må få all sin undervisning 1:1.
- Skolene strekker seg langt for å gi et godt undervisningstilbud til barn i risiko, på samme tid så kan vi risikere at slike tilbud går ut over det tilbudet til de andre barna/elevene, da ressursene ikke strekker til på alle områder.
- Det er bekymringsfullt med økt omfang av elever som skrives ut av skolen og får privat hjemmeundervisning. Dette er også ressurskrevende for kommunene som har tilsynsansvar for hjemmeopplæring (opplæringsloven § 14-3)

Det er krevende for kommunene å avveie hensynet til de ansattes arbeidsmiljø mot hensynet til lavest mulig tiltaksbyrde for barn og unge. Det er derfor ønskelig med en eksplisitt avveining av disse hensynene fra nasjonale myndigheter. De ansatte blir mer bekymret for smitte ved mutert virus og det må tilstrebtes tiltak som trykker dem i møte med en ny smittesituasjon.

Barnehage- og skoleeiere bør kunne få et kort varsel fra Utdanningsdirektoratet, eventuelt via statsforvalterne, ved endringer i smitteveilederne.

Med hilsen

Helge Eide
Områdedirektør

Trond Kalhagen
Konstituert avdelingsdirektør

Mottakere: [Utdanningsdirektoratet](#)

Kopi: [Martin Siewartz Nielsen](#)